

ומשגיה

שיחות, דרשות ומאמרים למגידי שיעור, ולכל דורש ברבים

גליון מס' 160

ערוך מתוך שיעורי לב ארי - ב"ב

גליון מורחב

ראש השנה תשפ"ה

עניין של חינוך סגולת הימים הללו

שח המגיד הגה"צ רבי אלימלך בידרמן שליט"א: ידוע דבר המעשה, שהגאון המקובל רבי יהודה פתיה זצ"ל ישב פעם בליל ראש השנה בסעודת החג עם חבורת אורחים, לבוש בבגדי לבן וכולו אומר כבוד והדר, ועל השולחן מנורה גדולה מאירה בנרות גדולים. והנה לפתע... אחד המסובים דחף בטעות את השולחן, המנורה נפלה והנרות כבו... חשכה השתררה בחדר, ורבי יהודה עצר בעצמו שלא לכעוס. בשל החשכה, נפל מגש הדגים מידי הרבנית והכול נשפך לארץ... קם רבי יהודה לראות ולהבין מה אירע עם הדגים, אך אז – שוד ושבר... הרב החליק על ציר הדגים ונפל על הארץ, וכל בגדו הלבן נתלכלך וניטנף... ובכל זאת שלט הרב בעצמו, לא כעס ולא רגז מאומה... בגמר השנה העיד הרב על עצמו כי מעולם לא הייתה לו שנה טובה ומתוקה כשנה זו, בהארת פנים ממעל. בכל אשר שלח ידו הצליח ה' דרכו, ואף היו לו חידושים גדולים וגילויים נפלאים בתורה... מכאן יבין כל איש לפי מצבו באשר הוא, כי עיקר הצלחתו בימים גדולים אלו היא בהתאפקות מכעס ורוגז... וכך היו אומרים זקני ירושלים, שאם נהגו לאכול בראש השנה חלה ותפוח בדבש כדי לרמז שתהיה לנו שנה טובה ומתוקה, ודאי שאין לך סימן טוב יותר מלהיות יהודי מתוק, כלומר להסתובב ביום הזה בשמחה ובפנים צוהלות, וזה יהא לו לסימן להיות כן בכל ימות השנה. (באר הפרשה)

בברכת שבת שלום וכתובה וחתימה טובה
מערכת שיעורי לב ארי

פְּנִינִים מִשְׁלַחַן מִלְכִים

דנים את האדם לפי מעשיו ביום ראש השנה עצמו!! סח מרן רשבב"ג הגרי"ג אדלשטיין זצוק"ל: ראיתי שמביאים דבר נפלא בשם הירושלמי, כי בראש השנה אין דנים את האדם לפי מעשיו לשעבר, אלא לפי מה שהוא ביום ראש השנה עצמו. ולא מסתכלים על העבר אלא מה המצב שלו כעת, באיזו דרגה הוא ומה מצבו הרוחני בראש השנה, מה המעשים שלו, מה הדיבורים שלו ומה המחשבות שלו. אם בראש השנה הלב שלו הוא טוב כמו שצריך להיות, הרי הוא צדיק גמור ונכתב ונחתם לאלתר לחיים, כי מאחר שהוא במצב טוב הרי עכשיו זהו מצבו, ואף אם פעם היה בטלן ומדבר לשון הרע ובעל מידות רעות, הרי עכשיו השתנו מידותיו, וכיוון שהוא מתנהג יום שלם כמו שצריך זהו סימן שהשתנה ונהפך לאדם אחר. וכמו ששמעתי פעם מעשה שהיה באחד שאמרו עליו שהוא אדם גדול, והיה אחד שביקש לבדוק אם זה נכון או לא נכון. ונסע אליו והתאכסן בביתו שלושה ימים רצופים וביקש לראות במה הוא גדול, אך לא ראה אצלו שום דבר מיוחד יוצא מן הכלל, והכול היה בפשטות בלי שום צדקות מיוחדת, ויצא מאוכזב שלא ראה עליו שום גדלות. ושאלו אותו אם ראה אצלו איזה מעשה קטנות או דבר שיש לו ביקורת לומר עליו, ואמר כי לא ראה שום דבר שאפשר לבקר אותו, אלא הוא מתנהג באופן נורמלי ואינו עושה דברים משונים וחרגיים. ואמרו לו: אם כן, זוהי גדלותו! אם שלושה ימים היית אצלו ולא מצאת בו שום פגם, זהו אדם גדול! ולפי המבואר בראש השנה יהיה די ביום אחד של התנהגות כזאת, שהכול לפי ההלכה בלי שום פגם, ואם אדם עומד בניסיון יום שלם כבר נתהפך מצבו והשתנה טבעו בזכות קדושת היום, והרגל נעשה טבע, וכבר נחשב צדיק גמור לזכות בדין לשנה טובה. חידושו הנפלא של הירושלמי הוא פתח תקווה נכבד, וכך גם אמר לי אחד ששמע את הדברים והיו לו למשיב נפש. אשרינו שיש לנו דברי חז"ל ואנו יודעים מה לעשות, בעזרת ה' נזכה לכתובה וחתימה טובה. (קובץ "לאורים")

סגולות יקרות לראש השנה – ראו עוד בהמשך הבטאון...

- 1 (כתב ה'נפש יוסף' (ד"ג, ב): "קבלה בידינו כי כל הקורא בערב ר"ה הפסוקים בספר דברים) פרק כו, פסוק א' עד פס' יא' - ה' מעביר כרוז ברקיע ואומר: "גביתי מאדם זה כל חובותיו" ומוחל על חטאיו."
- 2 כתב בספר חסידים (סי' קל): "ישנה הבטחה כי אדם שיבקש בימים הנוראים דבר שבח לבורא כלימוד תורה או דבר רוחני ושופך נפשו עליו, ה' שומע תפלתו אע"פ שאין בידו מעשים טובים."
- 3 כתב ה'פלא יועץ' (ראש השנה): "גם אדם שעבר עבירות המעכבות את התשובה, אם יתעורר לחזור עליהם בתשובה שלימה בר"ה - ה' יכפר לו ויטהרו מהם."
- 4 כתב ה'תורת אבות': "אע"פ שר"ה הוא יום הדין, מכל מקום יזהר שלא להעלות במחשבתו שום פסק דין רע כחולי, מיתה או עוני וכד' - שלא ימשיך עליו דינים רעים אלו ח"ו, אלא יבטח בחסדי ה' יתברך". (סידור תתקבל על ר"ה) - (מתוך העלון הנפלא טוב לחסות בה')

מעשה שהיה...

רוח הקדש ! \ ספורים על מרן רבנו רבי יהודה זאב ליבוביץ זיע"א

הילולא דצדיקייא

**הילולת רבנו
המקובל הרב
יהודה זאב
ליבוביץ זצ"ל
זיע"א.**

המקובל הנסתר הרב יהודה זאב ליבוביץ זצ"ל- (ב"ר יחיאל צבי הי"ד) נולד ב-וי תשרי שנת ה'תרפ"ב בעיירת סאטמר שבטרנסילווניה. מצעירותו נודע כמתמיד גדול. גאון בנגלה ובנסתר. בקיאותו וידענותו המופלאה הייתה בכל מכמני התורה. בעל רוח הקודש. במלחמת העולם השנייה איבד את כל משפחתו, והוא עצמו שהה במחנות עבודה. לאחר המלחמה עלה בגפו לישראל, והתיישב בתל אביב. שם התקרב לר' יהודה צבי ברנדויין, שהתגורר בעיר, והוא צרפו לחבורת המקובלים, במשך כ 40 שנים התגורר בגפו בחדר בודד שם למד בהתמדה גדולה ועבד את השי"ת ביראה ובהצנע לכת, ולמחייתו עבד כסולל כבישים מטעם עיריית תל אביב. הרב שמר על קשרים הדוקים עם גדולי הרבנים והאדמו"רים, ובראשם האדמו"ר אהרון רוקח מבעלז, האדמו"ר יקותיאל יהודה הלברשטם מצאנז, והיה מקורב לאדמו"ר רז"ן. בתחילת שנות ה 90 עבר להתגורר בבני ברק, אצל נכדו של המקובל ר' חיים משה מנדל. בתקופת מגוריו זו התפרסם כצדיק נסתר. גדולי הרבנים, ובהם ר' שמואל וואזנר ור' מרדכי גרוס, נהגו לבקרו ולשוחח עמו בענייני הלכה וקבלה. למרות שסירב לקבל קהל וקימץ בחלוקת ברכות, נודע כבעל מופת. עד היום רבים המתפללים על ציונו ונושעים. נלב"ע ב-כ"ז אלול ה'תש"ע. ציונו בבני ברק. ת.נ.צ.ב.ה.

וזכותו העצומה תגן עלינו אמן.

לא פעם היו שְכָנִים שְאִינָם מְהַגְנִים, שָׂרְאוּ בְעֵין רָעָה אֶת הָעֶבֶדָה, כִּי 'נִגְזַר' עֲלֵיהֶם לְהִתְגֹרֵר בְּסִמּוּךְ לְבֵיתוֹ שֶׁל יְהוּדֵי שׁוּמֵר תּוֹרָה וּמִצְוֹת בְּלֵב תֵּל-אָבִיב וּבְחִשְׁכָה הִתְהַלְכוּ כִּי לֹא הִבִּינוּ גְדֹל שְׁפָעַת אֹר תּוֹרָתוֹ וּקְדוּשָׁתוֹ שֶׁל רַבֵּנוּ זִיע"א. סִפְרוּ מְקַרְבֵּיו כִּי אֶחָד מִשְׁכַּנָּיו אֶף הִגְדִּיל לְהִתְנַכֵּל לְרַבֵּנוּ, וּבְאֶחָד הַיָּמִים הִעִיז פָּנָיו, וּבְעוֹמְדוֹ בְּמַרְפֶּסֶת בֵּיתוֹ רוֹקֵן דְּלֵי מַיִם עַל רֹאשׁוֹ שֶׁל הַצַּדִּיק, שְׁחֲלַף בְּרָחוּב. רַבֵּנוּ שָׁגָאוֹן בְּעֵנְוָה הָיָה וְגָאוֹן אֲדִיר בְּשִׁפְלוּת רֹחַ, לֹא בָּא עִמּוֹ בְּמִלְחָמָה, אֶךְ לְנוֹכַח הִתְנַהְגוּת כַּה מְבִישָׁה, הִפְטִיר כְּמִשִּׁיחַ לְעֶצְמוֹ: "אֵינְנִי יוֹדֵעַ, אִם יְכוֹלָה לְהִיּוֹת לְמַרְפֶּסֶת כְּזוֹ זְכוּת קִיּוּם". לֹא יָצָא שְׁבוּעַ מַיּוֹם הַמַּעֲשֶׂה, וְהַמַּרְפֶּסֶת, שְׁקִבּוּעָה הֵיְתָה לְמַקּוּמָה זֶה עֲשֻׁרוֹת בְּשָׁנִים, הִתְמוּטְטָה וְקָרְסָה תַּחְתֵּיהָ בְּקוֹל רַעַשׁ גְּדוֹל. זְכוּת קִיּוּמָה נִשְׁלַל מִמֶּנָּה.

אֶחָד מִן הַמְּקַרְבִּים נִכְנַס פְּעַם לְחֻדְרוֹ בְּעֵנְוֹן כְּלִשְׁהוֹ. נָתַן בּוֹ הָרַב עֵינָיו וּשְׁאָלוֹ "מָה עִם 'פְּסוּקֵי דְזַמְרָה'? וְכִי אֵין צָרָךְ לְאוּמָרָם?". הִתְבַּרַר, כִּי אוֹתוֹ מְקַרְבַּ בְּאוֹתוֹ הַיּוֹם הַזֶּה מְאֹד בְּתַפְלַת שְׁחָרִית וּמִפְּאֵת קוֹצֵר הַזֵּמַן דִּלְגַּע עַל פְּסוּקֵי דְזַמְרָה, וּבְמַרוּצַת הַשְּׁעוֹת פָּרַח מִזְכְּרוֹנוֹ הַצּוֹרֵךְ לְהַשְׁלִימָם.

אֶחָת מִהִנְהַגוּתָיו הַמְּפֹלְאוֹת שֶׁל רַבֵּנוּ, הֵיְתָה עָרִיכַת סְעוּדַת רֵאש־חֹדֶשׁ, שְׁפָה הַשְּׁתַּתְּפוּ כַּמָּה צַדִּיקִים נִסְתָּרִים חֲסִידִים וְאֲנָשֵׁי מַעֲשֶׂה. לֹא אֶחָת הָיָה הַצַּדִּיק גּוֹעֵר בְּפִלוֹנֵי, וְהַכֹּל מִסְּבוֹת טְמִירוֹת וְנִעְלָמוֹת, וּמִשְׁפָּעַם הִעִיז מָאֵן דָּהוּ וּשְׁאָלוֹ: "מִדּוּעַ צָעַק עַל צַדִּיק פְּלוֹנֵי, הֲרֵי אִישֵׁיּוֹת רַמַּת דָּרָג הוּא, וְחֲסִידִים רַבִּים לוֹ?", הִפְטִיר רַבֵּנוּ כְּלֶאֱחָר יָד: "רְאִיתִי כִּי הֵיְתָה עָלָיו גְּזֵרָה קָשָׁה, וְלֹא יָכַלְתִּי לְבַטְלָהּ רַק בְּדָרָךְ זוֹ". מִתְּשׁוּבָה זוֹ לְמַדְנֹו, עַד כַּמָּה אֵין אָנוּ יְכוֹלִים לָרַדֵּת לְסוֹף דַּעְתּוֹ שֶׁל הַצַּדִּיק, וְעַל כֵּן אֵל לָנוּ לְתַהוֹת עַל מַעֲשֵׂיהֶם, שְׁהָרֵי בְּדָרְכָם יֵשׁ לְהַשְׁפִּיעַ וּלְשַׁנּוֹת עֲנִינֵים הַנִּמְצָאִים בְּרוּמוֹ שֶׁל עוֹלָם וְאֵין אָנוּ נִמְצָאִים בְּמַעֲמָדָם כְּדִי לְזַכּוֹת וּלְרַאוֹת כָּל זֹאת. ת.נ.צ.ב.ה. וְזְכוּתוֹ הַגְּדוֹלָה תִּהְיֶה מְגֹן עֲלֵינוּ. (מִתּוֹךְ הָעֲלוֹן פִּינֵי הַצַּדִּיקִים).

המשנה

שיחות, דרשות ומאמרים למגידי שיעור, ולכל דורש ברבים

גליון מיוחד

ערוך מתוך שיעורי לב ארי - ב"ב

ראש השנה תשפ"ה

סגולות מיוחדות לרה"ש

נלקט ברובו בקצירת האומר מתוך דברי הרב יוסף חיים אהב ציון שליט"א שהובאו בעלון משכן שילה

- (1) **אמירת עליית ראשון בפרשת כי תבא בערב ראש השנה** - כתב הגאון רבנו חיים פלאגי ז"ל בספרו מועד לכל חי (יב, ב) בשבח לימוד התורה בליל ערב ר"ה וכן ביום, ואח"כ העתיק דברי המקובל הרב יוסף מורדוך משאלוניקי ז"ל בספרו נפש יוסף (מועדי רגל ד"ג ע"ב) שהביא דברי המקובל החסיד רבנו דוד שירירו ז"ל שכתב שיזהר האדם לקרוא בערב ראש השנה בחומש מפסוק והיה כי תבוא עד והגר אשר בקרבך [דברים כו, א-יא]. וכל הקורא פרשה זו הקב"ה מעביר כרוז ברקיע ואומר גביתי מאדם זה כל החובות, ומוחל על חטאתיו. ע"כ. וכ"כ הרב בית דין (ערב ראש השנה סעיף ח)
- (2) **קניית סכין בערב ראש השנה סגולה לפרנסה** - כתב בספר סגולות ישראל (אות ד') שכתב ששמע מפני אנשים נאמנים ששמעו מפיו הקדוש של הרה"ק מהרי"א מזידיטשוב זי"ע, שאמר שיקנה לו כל אחד בערב ראש השנה סכין חדש וישחיונו, והוא מסוגל לפרנסה על כל השנה. וכן הובא בספר מעשה יחיאל (פ"י בשלח) דיש קבלה מהרה"ק מלובלין להיות ראש השנה בכיסו סכין חד וחלק שאין בו פגימות, והובא כל זה, בספר מנהג ישראל תורה (סימן תקפ"א אות כ').
- (3) **פדיון נפש בערב ראש השנה** - כתב הרב המקובל רבי ששון בן משה פריסיאדו ז"ל בספרו שמן ששון (ח"ג דרוש סכות, דקל"ג ע"ד) "מצאתי כתוב בגליון בספר בית מועד: מורנו הרב חיים ויטאל זלה"ה היה נוהג בכל ערב ראש השנה לעשות פדיון באופן זה, בערב ראש השנה היה מונה הק"ס פרוטות מנין לבד והיה שומרם, ובערב יום הכפורים היה עושה הפדיון ושומרם, ובערב סוכות מחלקם, וזהו שאמר בספר הכוונות שמהר"ו בערב סכות היה מחלק הקופה, והכוונה על קופה זו של פדיון לא שהיה גבאי, והעושה פדיון זה באופן זה בודאי שמשלים שנתו.
- (4) **כוונות הטבילה בערב ראש השנה** - כתב הרב בן איש חי (ש"א נצבים אות ג') וזה לשונו "לכן טבילה ראשונה, יכוין בה בשביל טהרה. ושניה יכוין בה לתיקון הכעס. ושלישית למתק הדין והגבורה בחסדים. ורביעית לפשוט מעליו בגדי החול, ויכוין בזה גם כן תכלה שנה וקללותיה. וחמישית לקבל עליו הארת קדושת יום הזכרון, ויכוין בזה תחל שנה וברכותיה. בערב ראש השנה". ובחמדת ימים אלול (פרק ה') כתב כי עיקר טבילה זו צריכה להיות אחר שעה חמישית שאז מתחיל להתנוצץ קדושת היום ויתוסף הארת קדושה בנפש רוח ונשמה.
- (5) **אכילת מצה ביום ראש השנה** - הגאון רבי חיים פאלאגי זצ"ל בספר חיים לראש על הגדה של פסח אות י' כתב לאכול בר"ה מהמצה שנאפה לפסח וכתב ודבר זה למדתי ממה שכתב בזוה"ק תצוה (קפ"ג ע"ב ע"ש) שבזכות המצה ניצולים מן הדין ויוצאים זכאין בדימוס בימי ראש השנה ולכן ראוי ונכון לאכול מצת מצוה בתוך הסעודה לזכרון לפני ה' כדי שיהיה למגן וצינה בעדינו להושיע משופטי נפשינו ולהוציא לאור משפטינו ע"ש.
- (6) **סגולת אכילת הריאה בראש השנה** - כתב הגאון רבי חיים פאלאגי בספרו מועד לכל חי (סימן י"ב אות כ"ה) וזה לשונו: "הטור כתב דנוהגים לאכול בראש השנה ריאה שהיא קלה, כאשר יעוין שם, ואני נוהג לאכול ריאה אחר כל יהיה רצון, ואני אומר ראה נא בענייני, וריבה ריבנו ומהר לגאלינו גאולה שלימה וקרובה למען שמך, והאר עינינו במאור תורתך, אמן. ולכוין נמי בראשי תיבות ראה נא בענייני, בשם הקדוש רנ"ב, וכמו שכתב בברכי יוסף סימן קט"ו בתפילת שמונה עשרה יעוין שם, והכלבו כתב דנוהגים לאכול ריאה משום דמאירה את העינים, והכי איתא בחולין דף מט ע"א, דמאירה את העינים. ובספר משחא דרבנותא דף ר"ז ע"ג פירש שתהיה שנתו קלה ולא תהיה עליו כמשא כבד מרוב הצרות.

המשך בעמוד הבא!!!

7) **אמירת פיוט אדון עולם** - כתב בספר מטה משה (עמוד העבודה בית הכנסת, ברכות ופסוקי דזמרה סימן ל"א) וזה לשונו: "ואחר כך מתחיל השליח ציבור אדון עולם, והוא שיר נאה ומעולה. ומצאתי כתוב כל מי שמכוון בעת התחלת אדון עולם, כתב רבי יודא החסיד ורב האי גאון ורב שרירא גאון, ערב אני בדבר שתפלתו נשמעת, ואין שטן מקטרג על תפלתו, ואין לו שטן ופגע רע בראש השנה וביום הכפורים בתפלתו, ואויביו נופלים לפניו, ויש אומרים אף יצר הרע משלים אתו. ועליו אמר שלמה המלך ע"ה (משלי טז, ז) ברצות ה' דרכי איש גם אויביו ישלים איתו" עד כאן לשונו.

8) **כוונה באמירת "איה מקום כבודו" במוסף של ראש השנה** - אמר המעתיק: ישנה סגולה ששמעתי והיא כשמגיע בקדושת כתר במוסף של ראש השנה ויוה"כ למילה "איה מקום כבודו" - לבקש אחת משלושת הבקשות: **לזכות לרוח הקודש, בניס צדיקים או עשירות מופלגת.** וזהו מאוצרות מתנת חינם [אמנם לא להוציא בשפתיו, וראה בספר פרי עץ חיים (שער תפלות ר"ה פ"ז) שכתב "מצאתי כתוב בסידור של מורי ז"ל (האר"י) שישראל אדם בראש השנה ויום הכפורים במוסף "באיה" מקום כבודו, כשיאמר השליח ציבור, לבקש אחד משלשה דברים, או עושר מופלג לעבודתך, או בניס צדיקים וחכמים, או השגת רוח הקודש. וראה מה שכתב בספר שופר בציון (ע"מ שיי"ג ואילך) להגאון רבי בן ציון מוצפי שליט"א שהביא הדברים הנ"ל ועוד, וכתב בסוף דבריו ומכל האמור תראה שאין זה נכון לומר התפלה שם ולעשות הפסק בבקשות שונות, ושמעתי ממור אבי ז"ל (המקובל חכם סלמן מוצפי זצ"ל) **שאין לבקש בפירוש אלא במחשבה** (ועין שם עוד בדבריו הנפלאים).

9) אמר המקובל רבי סלמן מוצפי זצ"ל: הרוצה לקרוע את גזר דינו הרע ואת שטרי חובותיו כלפי מעלה, בערב ראש השנה ובערב יום הכיפורים ילווה לחברו סכום כסף (אפילו כמה פרוטות) בשטר, ולאחר מכן יטול את השטר, יקרענו לשנים עשר קרעים ויאמר כך: "יהי רצון מלפניך ה' אלוקי ואלוקי אבותיי כשם שאני מחלתי לחברי את חובו וקרעתי את שטר החוב, כן אתה ברחמיך הרבים תקרע את שטרי חובותיי ואת רוע גזר דינך מעלי ומעל כל עמך בית ישראל, אמן כן יהי רצון". (מתוך העלון משכן שילה).

כדאי לתלות דף זה בבית כמקום בולט

מִרְן הַגְּרָאִי"ל שְׁטֵינְמָן זצ"ל (רַבְּנוֹ אַהֲרֹן יְהוּדָה לֵיב בֶּן ר' נַח צְבִי זצ"ל) נִתֵּן עֵיצָה נִפְלָאָה כִּיצַד נִיתֵן לְזִכּוֹת בְּדִין וְהוּא ע"י שֶׁהָאָדָם יִקְבַּל עַל עֲצָמוֹ לְלֹא נֹדֵר בִּימִים אֱלוֹ לִפְחוֹת עַד מוֹצָאֵי יוֹם הַכִּיפּוּר כְּדִלְהֵלֵן:

ב' קבלות שיש בכוחן לזכות ליום הדין!

"הננו לקבל על עצמנו ללא נדר מיום זה עד מוצאי יום הכיפור:

א) להשתדל להתרחק מכל איסורי לשון הרע, ואם יבוא לפנינו צורך של דיבור או שמיעת דבר שיש בו חשש איסור לשון הרע - לא נכריע לבד להקל עד שנבדוק את הדבר היטב בספר חפץ חיים או נשאל רב פוסק בהלכות לשון הרע"ר (בית ההוראה: 089155088)

ב) נשתדל שהנהגותינו ביחס לעמיתינו מבני ישראל תהיה לפנינו משורת הדין מתוך ויתור והעברה על המידות

ועל כך באנו על החתום:

"חתימה על קבלות אלו - זו עיצה נפלאה לזכות ליום הדין- ושכדאי שכולם יחתמו"
(מדברי מרן הגר"ח קנייבסקי זיע"א)

כוח"ט בספשיצ"ג לכם ובני ביתכם ולכל בית ישראל - שלכם - אריה יוסף